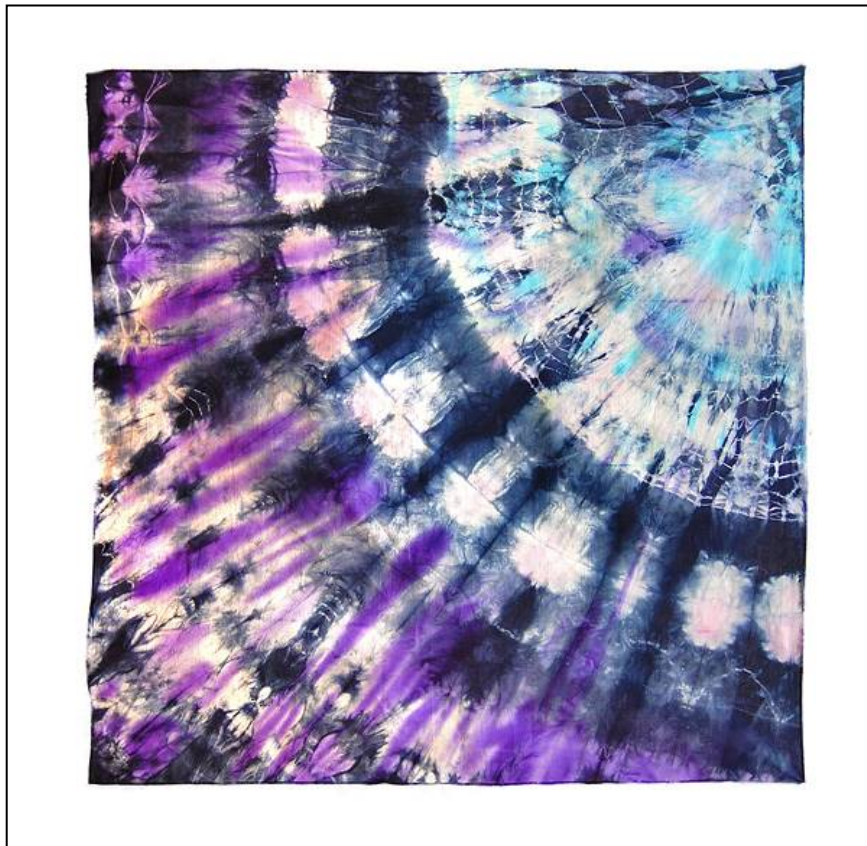

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

Tehnica batikului cu noduri

SUPPORT DE CURS

Chișinău

2019

Suport de curs aprobat și recomandat pentru editare de Consiliul Științific al Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice

Proces-verbal nr.4 din 11.12.2018

Redactor științific: Stavilă Tudor, doctor habilitat în studiul artelor

Referenți:

Hubenco Teodora, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Facultatea de Arte Plastice, Decorative și Design

Savițkaia Felicia, Lector universitar, șef Secție de Tapiserie, Facultatea de Arte Plastice, Decorative și Design

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Savițkaia-Baraghin Iarîna

Ilieș Olga

Tehnica batikului cu noduri: Suport de curs/Iarîna Savițkaia-Baraghin, Ilieș Olga; red. șt.: Stavilă Tudor, Acad. de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Fac. de Arte Plastice, Decorative și Design, Secția de Tapiserie. – Chișinău: S.n., 2019 (Tipogr. „Primex-Com”). – 34 p.

Bibliogr.: p. 31-33 (31 tit.). – 8 ex.

ISBN 978-9975-110-72-3.

75/76.02(075.8)

S 29

* Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, 2019

© Savițkaia-Baraghin Iarîna, Ilieș Olga, autori

* Stavilă Tudor, redactor științific

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

Facultatea de Arte Plastice, Decorative și Design

Secția Tapiserie

Tehnica batikului cu noduri

SUPORT DE CURS

Autori: Savițkaia-Baraghin Iarîna, doctor în studiul artelor și
culturologie, conferențiar universitar

Ilieș Olga, lector universitar

Cuprins:

Preliminarii.....	3
Capitolul 1. Tehnica batikului cu noduri: apariție, evoluție și particularități	7
Capitolul 2. Tehnica batikului în noduri	10
2.1. Materiale și ustensile pentru tehnica batikului cu noduri.....	16
2.2. Recomandări referitoare la modurile de împăturire a țesăturii și de legare a nodurilor	17
2.3. Colorarea repetată a textilelor.....	27
Întrebări și subiecte de problematizare	28
Teme-sarcini pentru lucrul practic lucrul individual	28
Concluzie.....	29
Bibliografie selectivă	31

Preliminarii

Studentul trebuie să se orienteze bine în problemele ce țin de metodică creării lucrărilor artistice, să cunoască particularitățile diferitor materiale, istoria formării și evoluția batikului.

Importanța suportului de curs *Tehnica batikului cu noduri* este determinată de valoarea artistico-practică a acestei tehnici și de lipsa unor elaborări temeinice la acest capitol la disciplina Tehnici textile.

În suportul de curs sunt expuse informații despre tehnica *batikului cu noduri*, se fac referințe la materiale și recomandări în ceea ce privește procedeele de executare.

Scopul acestui suport de curs constă în elaborarea unor repere de sinteză referitoare la metodele tehnologice de executare a lucrărilor în această tehnică.

Problema științifică soluționată: importanța și actualitatea cercetărilor rezidă în prezentarea practico-aplicativă a informațiilor referitoare la tema *Tehnica batikului cu noduri* în calitate de gen original al vopsirii țesăturilor la specialitatea Arte decorative aplicate (Tapiserie).

Structura suportului de curs

În preliminarii se prezintă scopul, problema științifică soluționată, raționalitatea abordării temei, activitatea practică, obiectivele generale, finalitățile cursului, metodele de transmitere a cunoștințelor și modalitățile de evaluare.

În primul capitol, *Tehnica batikului cu noduri: apariție, evoluție și particularități*, se efectuează o succintă sinteză a evoluției tehnicii batikului cu noduri.

În capitolul doi, *Tehnica batikului în noduri*, sunt descrise materialele și ustensilele necesare pentru tehnica batikului cu noduri, sunt prezentate

recomandări în ceea ce privește modurile de împăturire a țesăturii și de legare a nodurilor, precum și colorarea corectă a textilelor.

Suportul de curs conține întrebări și subiecte de problematizare, teme-sarcini pentru lucrul practic și lucrul individual.

Compartimentul *Concluzie* prezintă o sinteză despre tehnica batikului în noduri, precum și despre importanța suportului de curs la specialitatea *Tapiserie*.

Bibliografia selectivă include titluri de publicații privind tehnica de executare a lucrărilor în *tehnica batikului cu noduri*.

Actualitatea suportului de curs constă în reflectarea succintă a evoluției tehnicii *batikului cu noduri* în calitate de gen original al vopsirii țesăturilor și elaborarea recomandărilor la modurile de împăturire a țesăturii și de legare a nodurilor, sugestii eficiente pentru realizarea lucrărilor practice, care contribuie la formarea la studenți a abilităților de bază necesare la realizarea lucrărilor în această tehnică.

Raționalitatea temelor abordate

Abilitățile și cunoștințele obținute în procesul realizării sarcinilor de studii la unitatea de curs din planul de învățământ Tehnici textile formează măiestria profesională, dezvoltă individualitatea creativă. Lucrul practic în *tehnica batikului cu noduri* va permite formarea și dezvoltarea la studenți a abilităților practice și creative.

Valoarea aplicativă rezultă din importanța și interesul pe care îl reprezintă elaborarea, în calitate de suport didactic, teoretic și practic, în cadrul instituțiilor de învățământ artistic din Republica Moldova la specialitățile Artele decorative aplicate (Tapiserie), Design vestimentar.

Activitatea practică

Este necesar să menționăm că însușirea procedurilor și posibilităților *tehnicii batikului cu noduri* contribuie nu doar la însușirea de către studenți a

tehnicilor de lucru, ci și la soluționarea unui șir de sarcini compoziționale, dezvoltându-le capacitățile creative.

Pentru o organizare eficientă a procesului de instruire este necesar a-l interesa pe student. În acest scop, se recomandă să fie realizate mai multe activități didactice curriculare și extracurriculare, printre care menționăm:

- master-class;
- vizionarea și analiza sarcinilor realizate;
- vizitarea muzeelor și expozițiilor;
- organizarea expozițiilor studențești, cu prezentarea lucrărilor de studiu.

Utilizarea factorilor menționați extinde cercul de interese, îmbunătățește calitatea lucrărilor realizate, educă dragostea pentru artă, ceea ce, în ultimă instanță, activează munca de creație a studenților.

Complexitatea și caracterul sarcinilor, timpul rezervat executării lor sunt determinate de planul de învățământ, profesorul având dreptul de a le modifica în limita sarcinilor didactice și a numărului de ore rezervate.

Obiective generale:

- sistematizarea procedeelelor de realizare a lucrărilor în *Tehnica batikului cu noduri*;
- perfecționarea măiestriei profesionale.

Obiectivele unității de învățare:

- să cunoască *tehnica batikului cu noduri*;
- să identifice calitatea, mijloacele și capacitățile limbajului artistic;
- să prezinte natura *batikului cu noduri* în calitate de fenomen multilateral și multifuncțional în arta decorativă;
- să creeze o simbioză între idee, concepția artistică și executarea *batikului cu noduri*;

- să aplice strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, punctualitate și răspundere personală față de rezultat, în baza principiilor, normelor și valorilor de etică profesională;

- să identifice oportunitățile de formare continuă și să valorifice eficient resursele și tehnicile de învățare pentru propria dezvoltare.

Finalitățile cursului:

- va analiza evoluția *tehnicii batikului cu noduri* în contextul artelor plastice;

- va determina importanța *tehnicii batikului cu noduri* în procesul de creație;

- va crea compoziții în *tehnica batikului cu noduri*.

Metode de transmitere a cunoștințelor:

- demonstrația;

- expunerea;

- discuția;

- explicația în grup și individual.

Metode activ-participative:

- elaborarea lucrărilor practice;

- observarea;

- demonstrarea;

- experimentarea;

- exersarea;

- algoritmizarea.

Modalități de evaluare

Evaluarea, ca proces, urmărește progresul studentului la nivel de formare a competențelor profesionale în domeniul artelor decorative aplicate. Activitatea studentului este analizată și evaluată individual sau colectiv, prin vizionări, sub formă de expoziție.

Capitolul 1. Tehnica batikului cu noduri: apariție, evoluție și particularități

Tehnica batikului cu noduri a apărut înainte de secolul al VII-lea, în China¹, iar mai târziu, în India, unde este răspândită și în prezent, batikul fiind numit *bandhana*, *bandhini*, ceea ce s-ar traduce prin *leagă-vopsește*. Cercetătorul rus R. Ghilman, în studiul său *Художественная роспись тканей*, consideră India țara de baștină a practicării tehnicii batikului cu noduri pe mătase², care este răspândită pe larg și până în prezent.

Cercetătoarea N. Procop menționează că *mătăsurile indiene, țesăturile de bumbac pictate sau imprimate cu culori rezistente au fost masiv exportate în Occident în secolele XVI-XVII, fiind utilizate pentru confecționarea lenjeriei de pat, pictura murală, a draperiilor, fețelor de masă și a șervețelilor. Mătasea indiană era în egală măsură utilizată și pentru îmbrăcăminte. Vestimentația executată în această tehnică are, în principiu, destinație de sărbătoare*³.

În secolele XVI-XVII, tehnica batikului cu noduri a atins apogeul dezvoltării în arta japoneză. În Japonia, această tehnică se numește *şibori* „motive izolate” (Figura 1.1)⁴. Aceste motive se obțin prin plierea țesăturii, pentru a forma mici puncte care erau apoi legate, pentru a proteja de colorare partea înnodată. Acest fapt este atestat într-un manuscris din secolul al VII-lea⁵.

Țesăturile japoneze în tehnica *şibori* se disting prin măiestria tehnicii utilizate. Începând cu secolul al XVII-lea, pe textilul japonez se imprimau

¹ МАХМУТОВА, Х. *Предметы интерьера в технике батик и аппликация*. Москва: Эксмо, 2006, p. 16.

² ГИЛЬМАН, Р. *Художественная роспись тканей*. Москва: Владос, 2003, p. 6

³ PROCOP, N. *Originile și tehnologia batik-ului*. În: *Arta*. 2009, Chișinău: AȘM, Institutul Patrimoniului Cultural Centrul Studiul Artelor, p. 95.

⁴ ЭРЛ, К. *Роспись по шелку*. Москва: Арт-родник, 2005, p. 40

⁵ ДВОРКИНА, И. *Батик (горячий, холодный, узелковый)*. Москва: Радуга, 2000, p. 48.

compoziții de gen și peisaje complicate, fiecare piesă fiind considerată operă de artă.

Fig. 1.1 Tehnica șibori

Pe lângă toate contribuțiile la dezvoltarea artei tehnicii *șibori*, japonezilor li se atribuie și apariția paravanului, care avea o largă răspândire încă în secolele X-XII în palatele aristocrației feudale.

Cercetătoarea D. Frumușeanu, în studiul său *Arta imprimeurilor pe suport textil*, menționează că această tehnică mai este numită și *tehnica de vopsire prin legare* ⁶. Tehnica este cunoscută în România cu denumirea de *batik dezlegat* ⁷, iar în Rusia, ca *узелковый батик* ⁸.

⁶ FRUMUȘEANU, D. *Arta imprimeurilor pe suport textile*. București: Editura Universității, 2007, p. 31

⁷ Ibidem, p. 31

⁸ СИНЕГЛАЗОВА, М. *Батик*. Москва: Дом МСП, 2004, p. 11

Capitolul 2. Tehnica batikului în noduri

Tehnica batikului în noduri nu este o pictură pe țesătură, ci constă în vopsirea acesteia prin obținerea diferitor efecte de culoare, prin legarea secțiunilor individuale ale țesăturii cu noduri. Vopsirea nodulară este utilizată pentru a obține efecte unice sau multicolore pe țesăturile destinate îmbrăcăminteii sau ale produselor decorative. Tehnica constă în vopsirea țesăturii conform unei scheme preproiectate, țesătura este pliată într-un anumit mod și legată cu fire durabile. După aceasta, țesătura este vopsită. După vopsire și clătire, nodurile sunt desfăcute, obținându-se modele diferite, foarte interesante și neașteptate, de aceeași culoare, dar cu o întindere tonală diversă, deoarece vopseaua este absorbită inegal de țesătură în locurile legate. (Figura 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6)

Pentru a obține un model mai interesant în mai multe culori, vopsirea poate fi repetată de două-trei ori, cu utilizarea vopselelor de alte nuanțe. Pentru a face acest lucru, după prima vopsire și spălare a țesăturii, nodurile nu sunt decuplate, ci, mai degrabă, sunt legate noi noduri, pe alte zone ale țesăturii, care au fost deja vopsite, apoi va urma vopsirea într-o altă culoare; aceasta este calea pe care se obțin mai multe tonuri, nuanțe și un model și mai interesant al țesăturii. O astfel de vopsire se va face începând cu tonuri deschise de culoare, până la cele mai întunecate. Această modalitate de vopsire a țesăturilor necesită cunoașterea legilor de suprapunere a culorilor, pentru obținerea unui rezultat bun. Vopsirea se face pe diverse țesături – bumbac, viscoză, batist, mătase naturală, in, lână.

Fig. 2.1

Fig.2.2

Fig.2.3

Fig.2.4

Fig.2.5

Fig.2.6

Cei mai potriviți coloranți pentru tehnica batikului cu noduri sunt coloranții activi (anelină); de asemenea, pot fi utilizați și coloranți de origine vegetală și animală. Pentru legarea nodurilor se va folosi o ață lipsită de orice nuanță (albă) și trainică. Excepție fac cazurile în care se folosește ața de o anumită culoare, în scopul obținerii unei culori auxiliare. De menționat că nodurile vor fi legate foarte strâns, firul de ață trecându-se prin ceară de albine. (Figura 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12)

După vopsire, țesătura este spălată în apă caldă și rece, nodurile se vor desface, țesătura se va usca și călca (Figura 2.13).

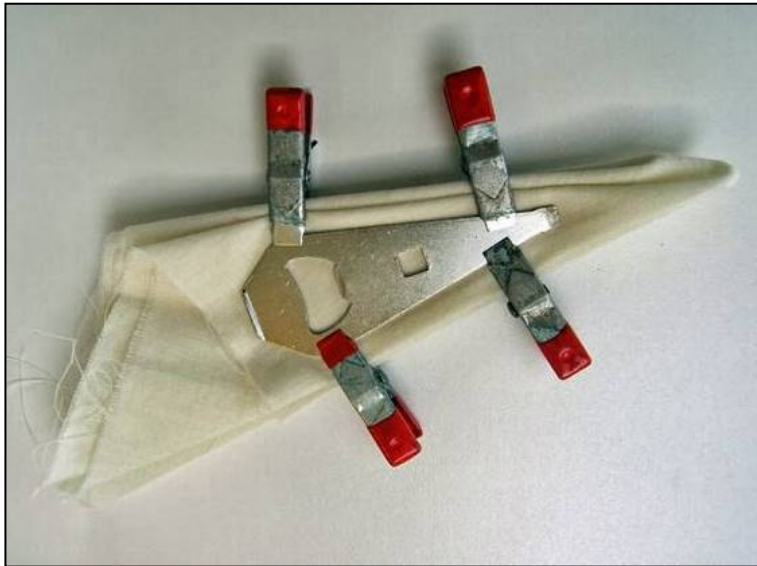

Fig. 2.7

Fig. 2.8

Fig. 2.9

Fig. 2.10

Fig. 2.11

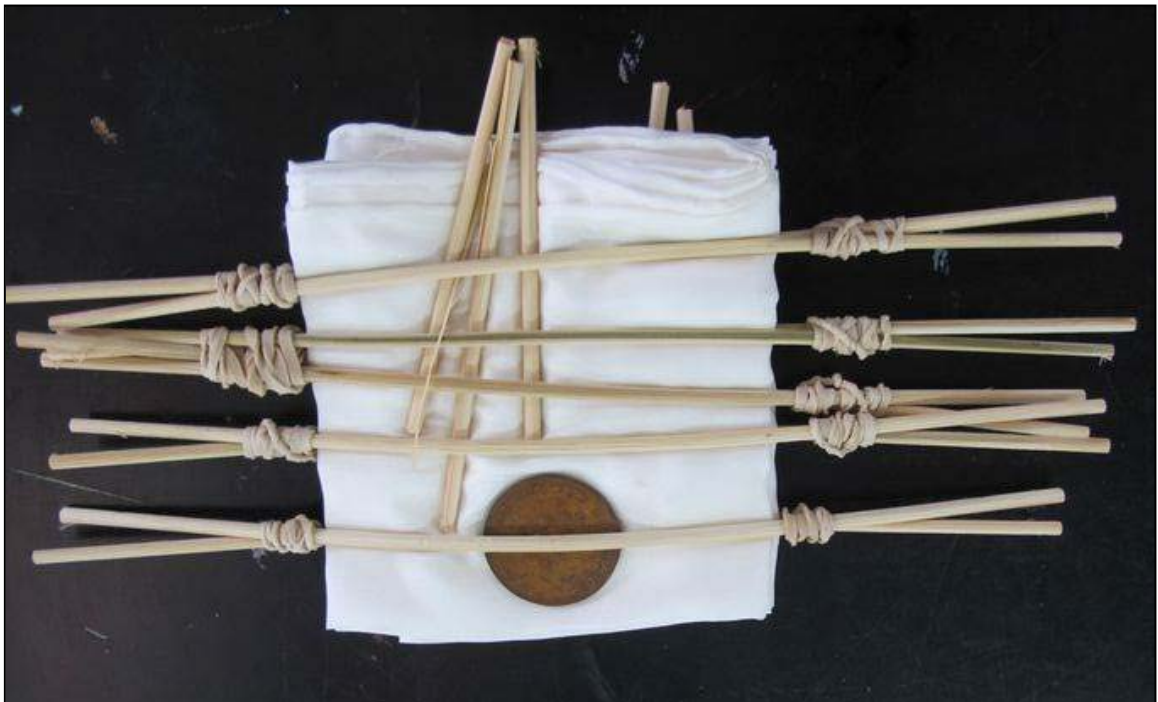

Fig. 2.12

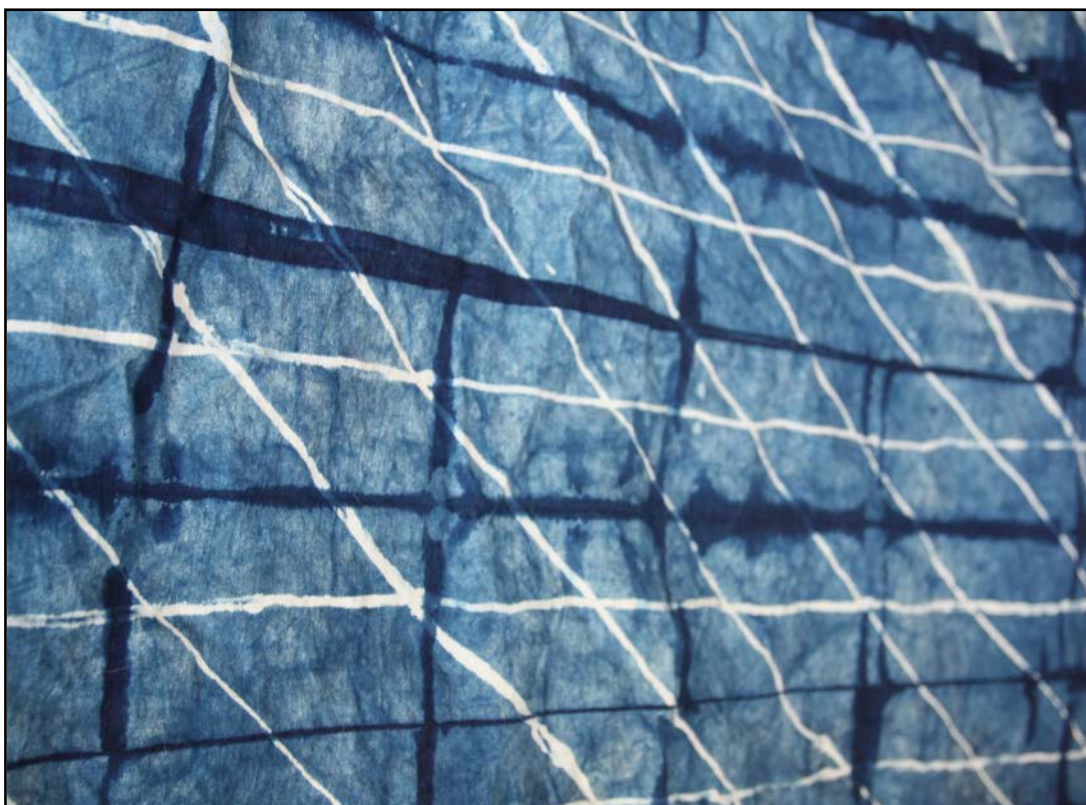

Fig. 2.13

2.1. Materiale și ustensile pentru tehnica batikului cu noduri

a. Țesătura

Se vor folosi țesături din bumbac, in, batist, mătase naturală, lână. Țesătura va fi albă sau cu nuanțe deschise.

b. Coloranți

Pentru batikul cu noduri se vor folosi coloranți de anilină pentru țesături. Pot fi creați coloranți din plante.

c. Ața

Se va folosi ață de diferite grosimi.

d. Articole auxiliare

Se pot folosi pietricele mici, bucăți de lemn, plăci plate, cârlige pentru haine etc.

e. Vase pentru vopsirea țesăturilor

Se vor folosi următoarele vase:

- container de sticlă, pentru diluarea vopselelor;

- vas din smalt, pentru vopsirea produselor;
- vas de plastic, pentru clătirea stofei după vopsire;
- vas de sticlă, pentru stocarea colorantului;
- spatulă din lemn, pentru agitarea materialului.

2.2. Recomandări referitoare la modurile de împăturire a țesăturii și de legare a nodurilor

Se vor examina unele varietăți de aranjare a țesăturii și de legare a nodurilor.

Modul de legare a nodurilor 1. *Dungi ornamentale*

Dungile ornamentale pot fi obținute cu ajutorul a două plăcuțe de lemn nevopsite. Țesătura se va aranja în pliuri uniforme și se va fixa între două plăcuțe de lemn, legând-o foarte strâns. Lățimea dungilor va depinde de faptul cât de aproape de marginea țesăturii sunt fixate plăcuțele. Cu cât plăcuțele sunt mai departe de marginea țesăturii, cu atât dungile vopsite vor fi mai late.

Țesătura prinsă între plăcuțe se vopsește. După vopsire, se spală foarte bine. Dacă ne propunem să realizăm dungii de mai multe culori, vom urmări ca locul dungilor preconizate să fie fixat la îndoirea țesăturii. De sub plăcuțele de protecție vor ieși numai porțiunile supuse vopsirii.

Pentru a obține o țesătură în carouri, vom proceda la plisarea uniformă repetată a acesteia, dar, de această dată, în sens opus, perpendicular pe dungile deja obținute.

Carourile se pot obține și printr-o singură operațiune. Pentru aceasta, țesătura strânsă în pliuri se va mai plisa, repetat, dar, de această dată, în sens opus, păstrând aceeași adâncime a pliurilor. Se va obține un pătrat.

Țesătura astfel împăturită se va fixa între două plăcuțe de lemn. Dimensiunea pătratelor nevopsite va depinde de faptul în ce măsură plăcuțele acoperă țesătura.

Țesătura poate fi plisată pe diagonală și vopsită în una sau în mai multe culori. Se va obține o țesătură cu dungi sau carouri pe diagonală. Dacă o parte a țesăturii strânsă în carouri și fixată între plăcuțe o vom scufunda în colorant numai pe jumătate, apoi a doua jumătate a ei o vom scufunda în colorant de o altă nuanță, se va obține o țesătură în carouri de două culori.

Pentru a obține o țesătură în carouri de patru culori, este necesar să fie vopsit fiecare unghi al țesăturii (împăturite și fixate între plăcuțe) în culoarea dorită. Pătratul pregătit pentru vopsire se va fixa pe un băț, capetele căruia se vor afla pe marginea vasului cu colorant. (Figura 2.14, 2.15)

De menționat că, în acest caz, este nevoie de ață foarte trainică, iar țesătura trebuie să fie fixată foarte bine. Prin aceeași modalitate, pe țesătură se pot obține romburi, dacă, în prealabil, vom tighela desenul rombului.

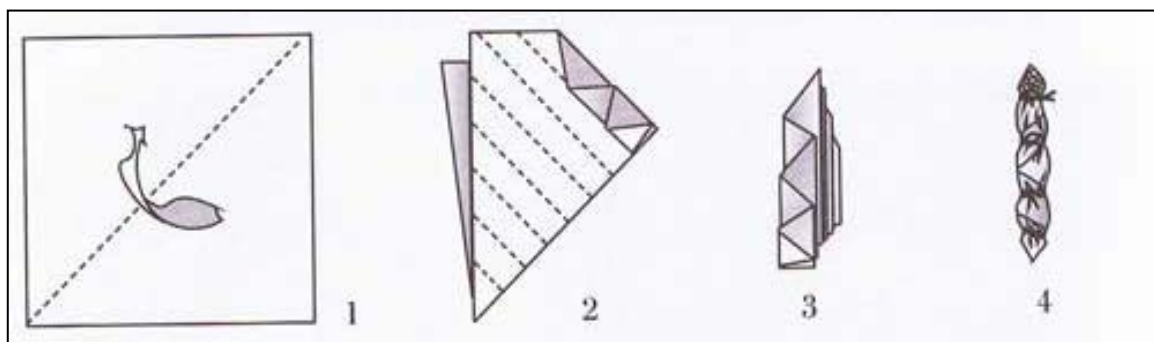

Fig.2.14

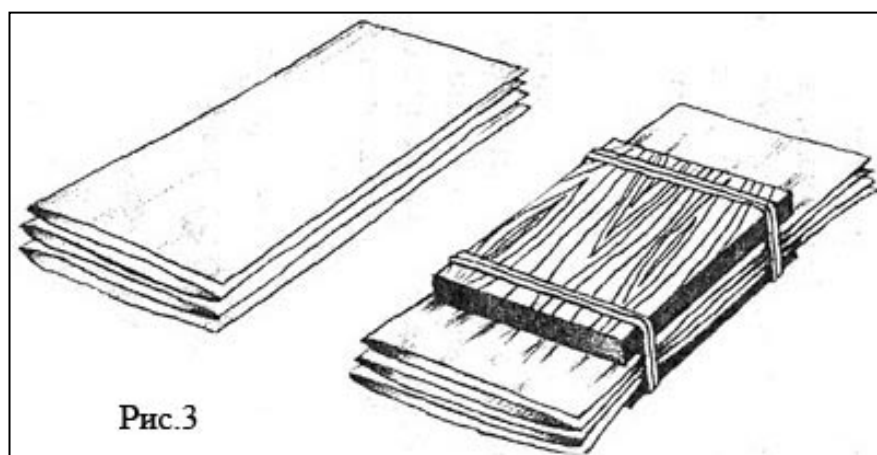

Fig. 2.15

Modul de legare a nodurilor 2. *Rozetă*

Cea mai răspândită formă a tehnicii batikului cu noduri este așa-numita *rozetă*, care își schimbă configurația în funcție de modul în care au fost fixate nodurile și de metoda de vopsire.

Alternând proporțiile segmentelor libere și ale celor legate, se pot obține diverse efecte grafice pitorești. În cadrul ornamentării se pot căpăta o multitudine de variante, întrucât această tehnologia presupune realizarea diferitor imagini ornamentale.

Pentru a sistematiza această tehnică pretențioasă și a o supune conceptului artistic preconizat, este necesar un număr mare de experimente.

Vopsirea poate fi efectuată într-o singură culoare sau în două-trei culori.

Pentru a obține o *rozetă* de culoare roșie-galbenă pe un fond cafeniu-închis, se va desena pe țesătură cu creionul un cerc, care se va tighela uniform, apoi capetele aței se vor strânge bine și se vor lega în jurul nodului format. Țesătura se scufundă în vasul în care este vopsea de culoare galbenă și se ține în el timp de 7-10 minute. După colorare, țesătura se va spăla bine și se vor lega alte noduri. Se va colora apoi în colorant roșu. După ce se va lega al treilea rând de noduri, țesătura se va colora în cafeniu.

Țesătura se va spăla foarte bine, iar ațele se vor înlătura atent înainte de a usca țesătura. (Figura 2.16, 2.17)

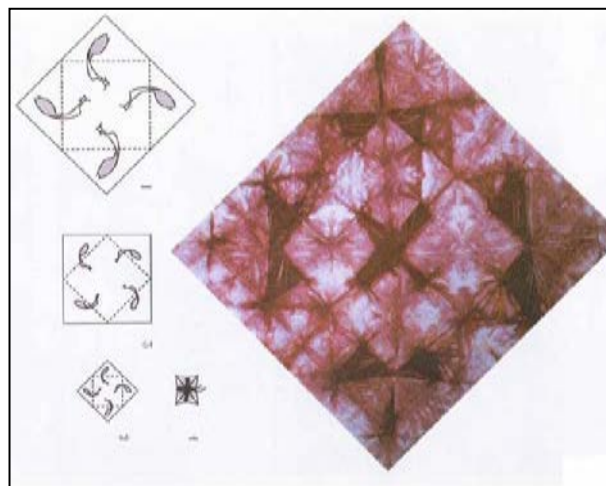

Fig. 2.16

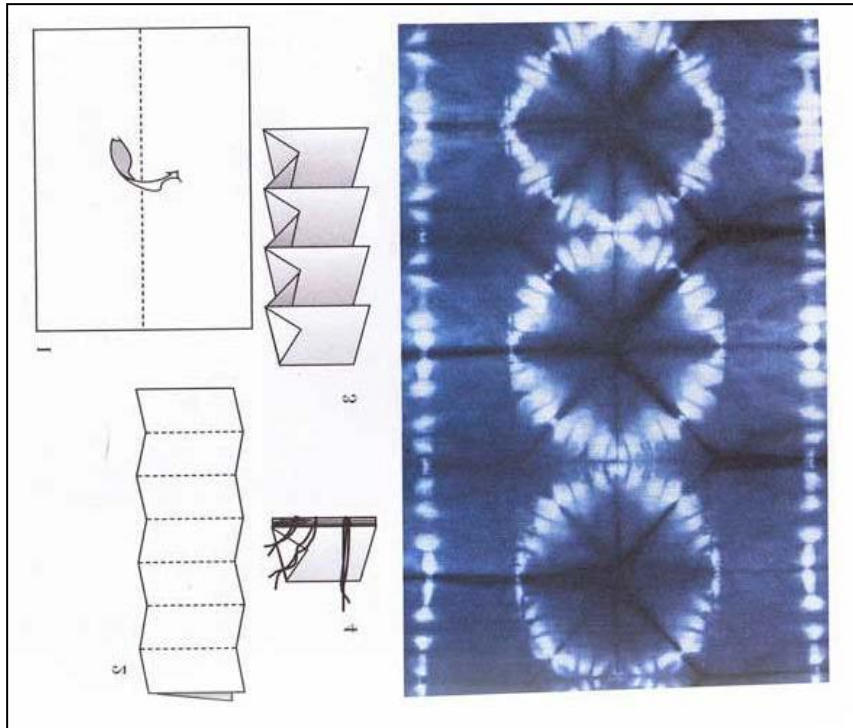

Fig. 2.17

Modul de legare a nodurilor 3. *Cărăruie*

Pentru realizarea ornamentului cu denumirea *Cărăruie* este necesar ca țesătura să fie împăturită astfel încât să se obțină un triunghi, apoi se va împături încă o dată. În continuare, fiecare jumătate se va plisa sub formă de evantai încă de trei ori. Capetele se vor plisa și ele sub formă de evantai. Se va lega în trei locuri cu ață. În soluția pentru colorare se va scufunda un capăt al triunghiului, apoi încă unul. După colorare, ața se va înlătura și țesătura se va spăla bine în apă rece. (Figura 2.18, 2.19)

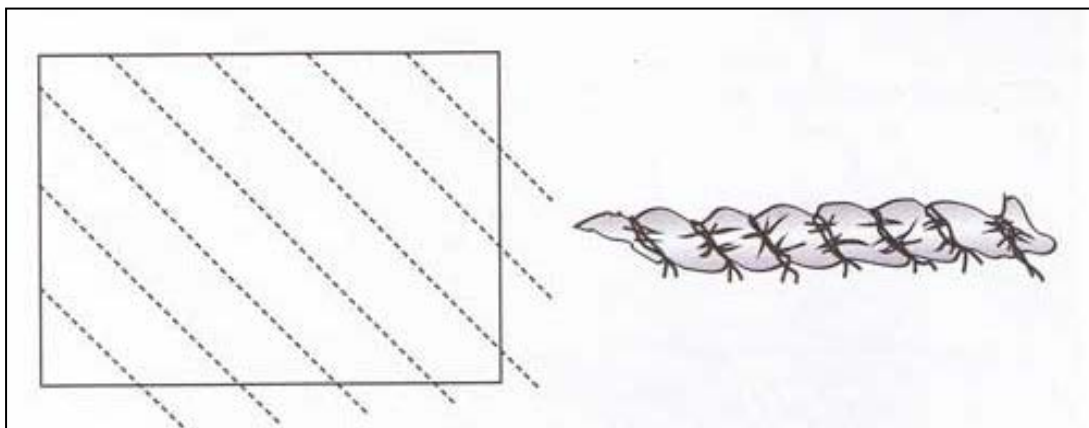

Fig. 2.18

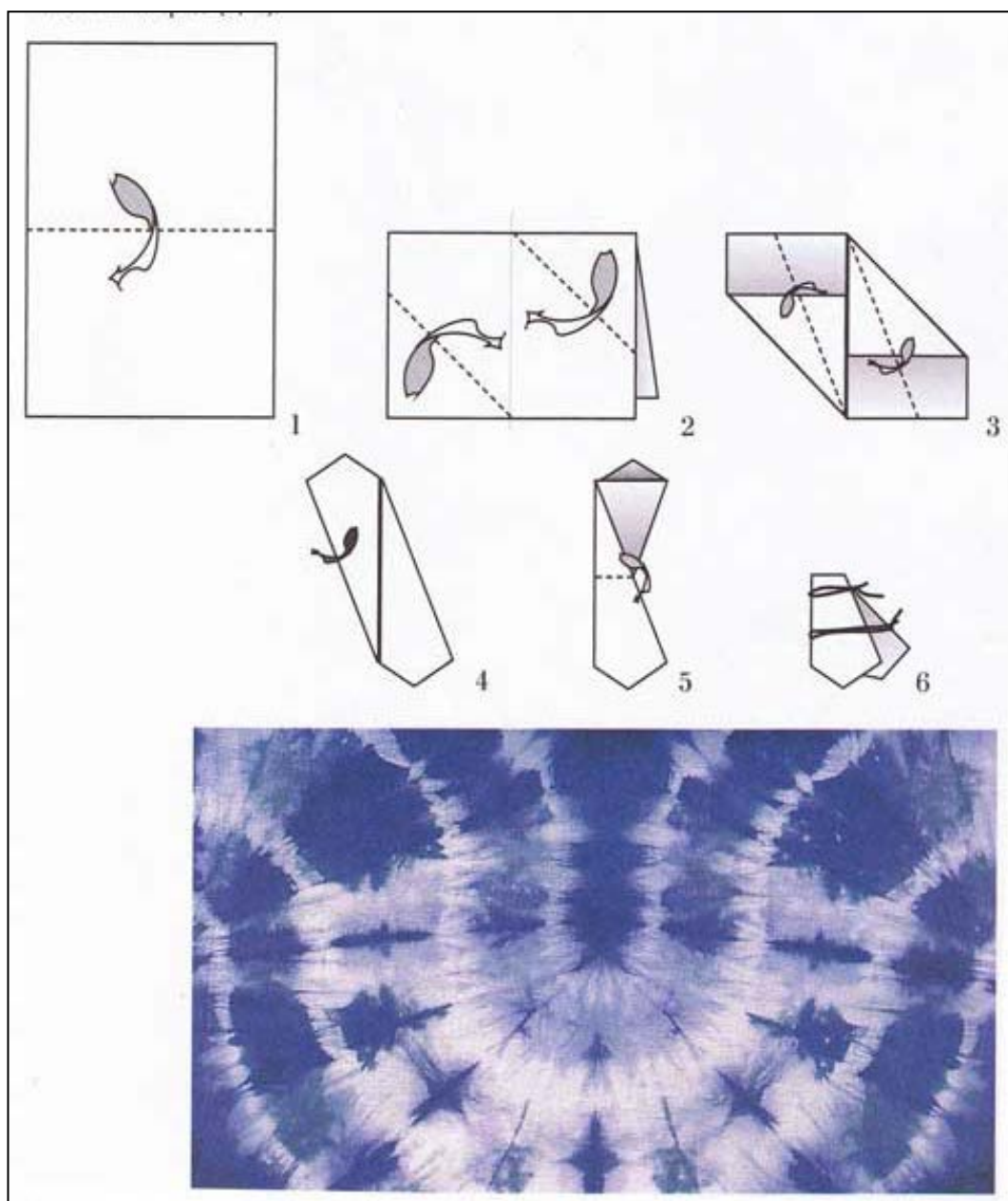

Fig. 2.19

Modul de legare a nodurilor 4. Zebra

Pentru a obține dungi colorate, țesătura se tigelează pe linie dreaptă, ața se trage strâns, pliurile se aranjează uniform și se leagă strâns. După colorare se vor obține dungi albe pe un fond de altă culoare. Figura 2.20, 2.21

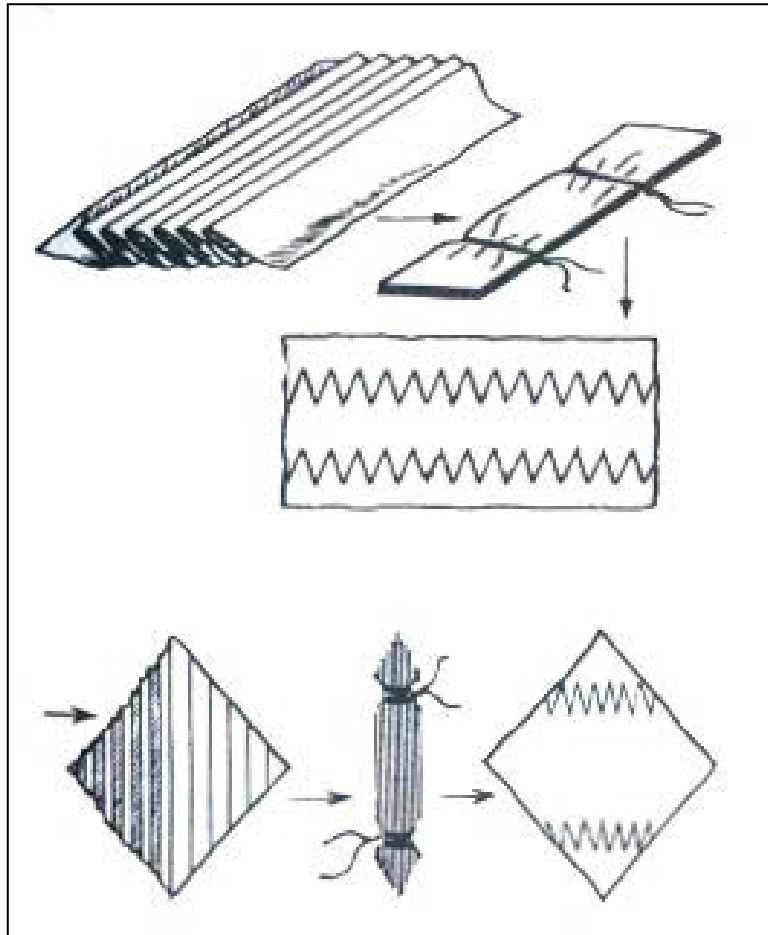

Fig.2.20

Fig.2.21

Modul de legare a nodurilor 5. *Armonica*

Țesătura se plisează mărunț și se coase în câteva locuri. Dacă se va tighela pe linie dreaptă, se vor obține linii drepte, iar dacă țesătura se va tighela pe diagonală, se vor obține linii frânte. Figura 2.22

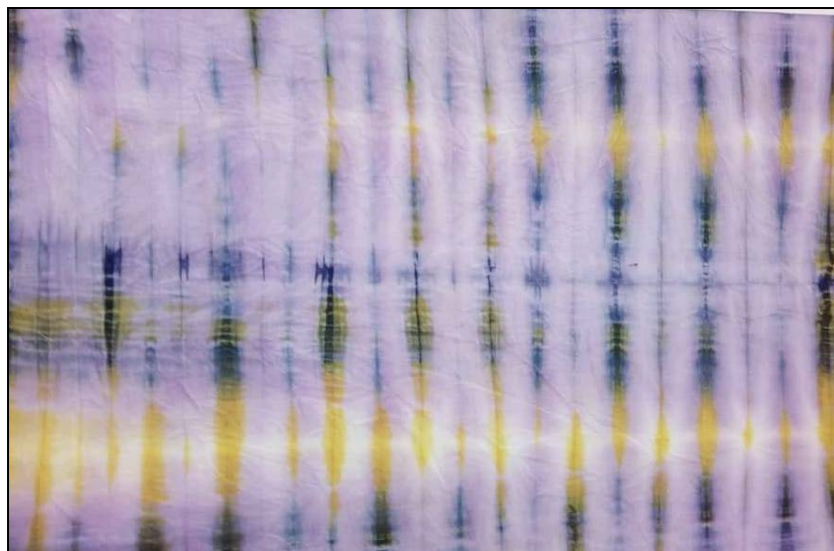

Fig.2.22

Modul de legare a nodurilor 6. *Marmură*

Efectul de marmură poate fi obținut prin plierea unei bucăți de stofă într-o manieră haotică și vopsirea ei. Figura 2.23

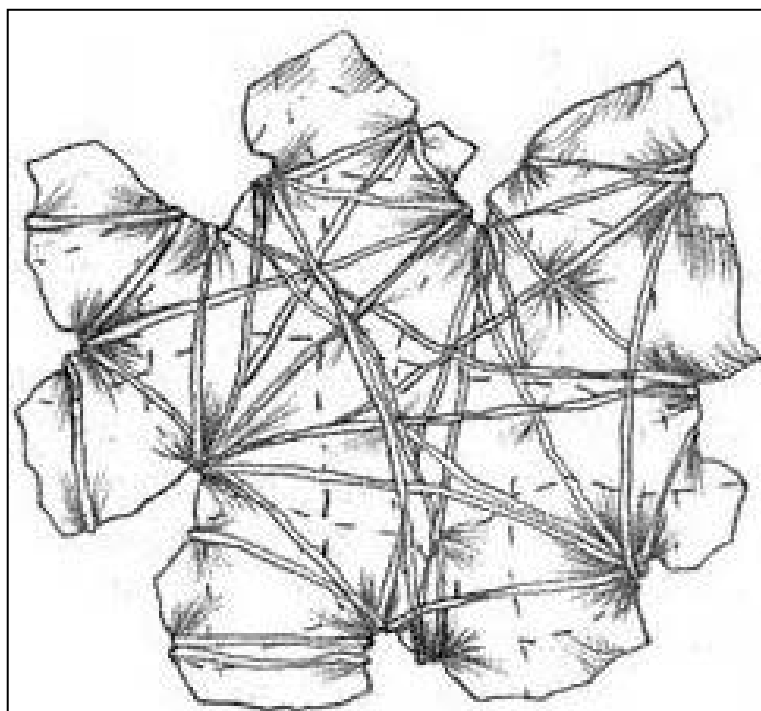

Fig. 2.23

Modul de legare a nodurilor 7. *Relief*

O fâșie lungă și îngustă de țesătură se va împături în două. Începând de la capăt, se va îndoia un triunghi. Se va proceda în același mod până când se va obține un triunghi în mai multe straturi. Triunghiul obținut se va plisa de la vârf spre bază și se va înfășura strâns cu ață. În continuare, fiecare unghi se va plisa și se va lega separat. La capetele țesăturii colțurile se vor lega într-un singur loc, iar pe linia de mijloc a țesăturii, cel puțin în două locuri. Se pot vopsi toate colțurile sau o jumătate din ele. Figura 2.24

Fig. 2.24

Modul de legare a nodurilor 8. *Triunghiuri*

Poziția inițială a țesăturii este un triunghi echilateral. Vârful primului triunghi se va împături în sens opus. Rânduindu-le, se vor împături toate triunghiurile. Mijlocul țesăturii împăturite se va plisa uniform și se va lega strâns. După prima vopsire, procedura poate fi repetată, vopsind simetric țesătura încă în două locuri. Fig. 2.25

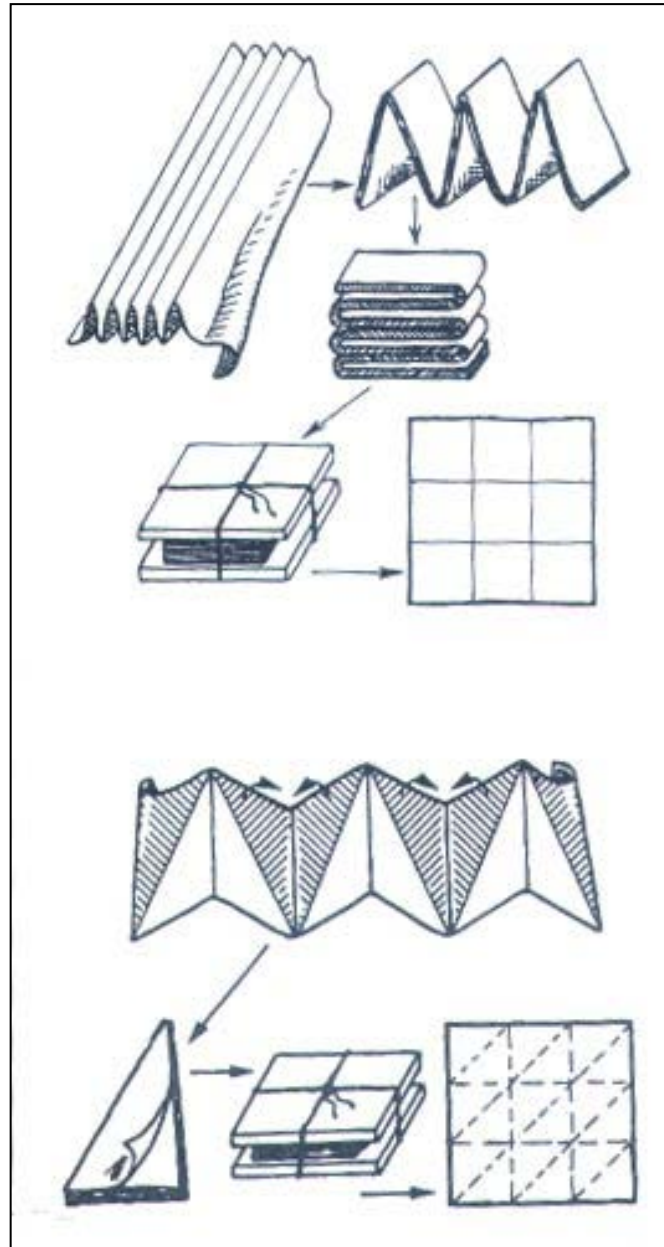

Fig. 2.25

Modul de legare a nodurilor 9. *Luminițe*

Pentru realizarea ornamentului *Luminițe*, țesătura se va împături în două părți, apoi încă o dată în două. Se va obține un pătrat. Colțurile se vor îndoia, lăsând 2 cm. de la mijloc. Două colțuri libere se vor îndoia sub un unghi de 45 de grade și se va fixa cu patru sclimpușuri. Partea inferioară se va scufunda în colorant cafeniu pentru două-trei minute, apoi se va adăuga colorantul albastru. În această soluție, se va scufunda mijlocul stofei pentru două minute și, în final, pentru câteva secunde, partea de sus. După vopsire, stofa se va spăla în apă rece, se va usca și se va călca. Figura 2.26, 2.27

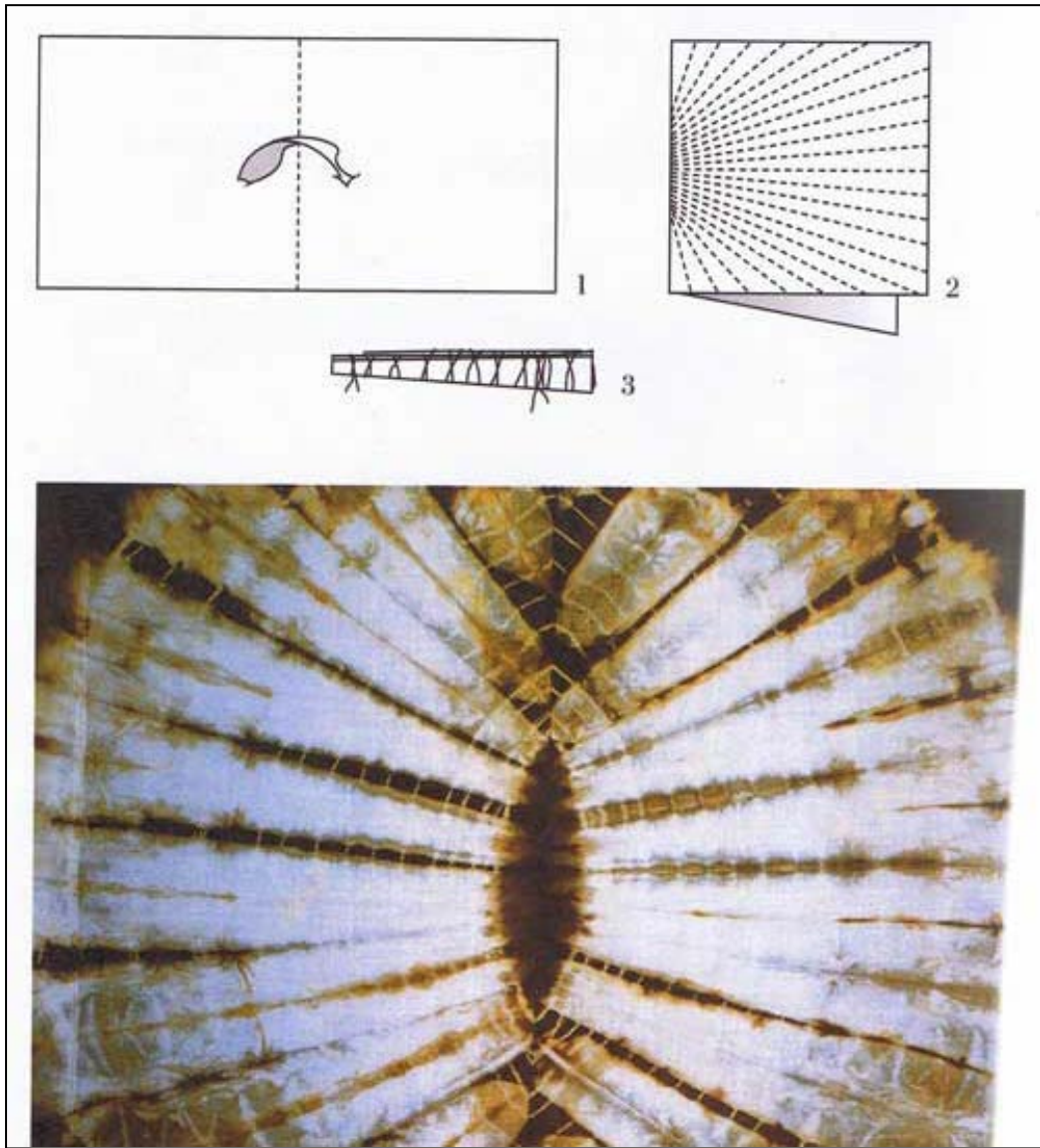

Fig. 2.26

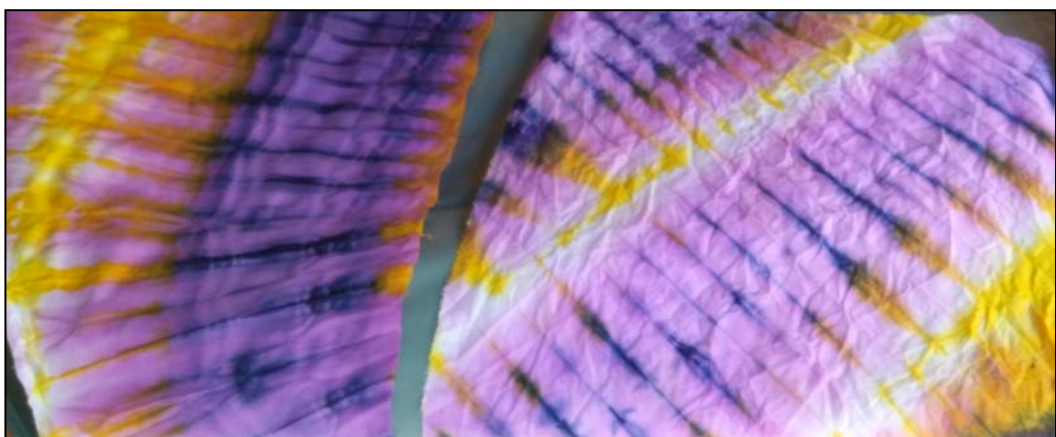

Fig.2.27

2.3. Colorarea repetată a textilelor

În unele cazuri se cere ca țesătura să fie revopsită. Pentru aceasta, este necesar să cunoaștem ce nuanță se va obține în rezultatul amestecării diferitor culori. Efectul obținut în rezultatul amestecării culorilor este prezentat în tabelul nr. 1.

Tabelul 1.

Culoarea materialului supus revopsirii	Culoarea colorantului pentru revopsire					
	Roșu	Oranj	Galben	Verde	Albastru	Violet
Roșu	Roșu	Roșu-aprins	Oranj	Cafeniu	Violet	Roșu-violet
Oranj	Roșu-aprins	Oranj	Oranj-aprins	Măsliniu	Măsliniu	Roșu-cafeniu
Galben	Oranj	Oranj-aprins	Galben	Verde-aprins	Verde	Gri-cafeniu
Verde	Cafeniu	Măsliniu	Verde-aprins	Verde	Verde-albăstriu	Cenușiu
Albastru	Violet	Măsliniu	Verde	Verde-închis	Albastru	Albastru-închis
Violet	Roșu-violet	Cafeniu	Cafeniu închis	Cenușiu	Albastru-închis	Violet

Întrebări și subiecte de problematizare

- Care sunt materialele și ustensilele pentru tehnica batikului cu noduri?
- Cum se va colora țesătura repetat?
- Care sunt modurile de împăturire a țesăturii și de legare a nodurilor?

Teme-sarcini pentru lucrul practic:

Tema: Tehnica batikului cu noduri

Sarcini:

- să execute diferite moduri de legare a nodurilor.

Scopul:

- să obțină cunoștințe și abilități practice în *tehnica batikului cu noduri*.

Cerințe:

- acuratețea îndeplinirii *batikului cu noduri*;
- colorarea corectă a țesăturilor.

Concluzie

Suportul de curs *Tehnica batikului cu noduri* a fost conceput ca un instrument de lucru pentru pregătirea și desfășurarea orelor la unitatea de curs din planul de învățământ Tehnici textile. Viitorul artist plastic va fi tentat să-și reprezinte ideile prin interferența stilurilor și metodelor aplicate în cadrul acestei tehnici, care oferă o extraordinară forță de sugestie vizuală.

Ca o varietate a artei, *tehnica batikului cu noduri* reprezintă un domeniu cu perspective în arta contemporană.

În realitate, *Tehnica batikului cu noduri* are specificul său, care îi conferă unicitate. Astfel, putem face următoarele concluzii despre această tehnică, ce posedă anumite caracteristici:

- diversitatea tratării imaginii, care extinde libertatea artistului în creativitate;
- capacitatea de acumulare a potențialului artistic al pictorului și păstrarea lui ulterioară, de a transmite prin cât mai multe posibilități spiritul artistului atât unui spectator aparte, cât și unui public larg;
- mijloacele plastice de creare a imaginii;
- laconismul și convenționalismul limbajului plastic.

La specialitatea Arte decorative aplicate, instruirea are caracter evolutiv: formarea abilităților de lucru în tehnica *batikului cu noduri* se îmbină cu dezvoltarea calităților artistice individuale. Capacitățile de creație ale studenților contribuie la bunăstarea țării și determină, în mare măsură, potențialul ei economic, cultural, precum și competitivitatea națiunii.

Familiarizarea cu *tehnica batikului cu noduri* nu se limitează doar la însușirea abilităților tehnice, ci contribuie la formarea la studenți a distingerii particularităților expresive ale tehnicilor, specificului limbajului decorativ, artistic și imaginativ.

În suportul de curs sunt oferite indicații practice pentru executarea lucrărilor.

Tehnica batikului cu noduri proiectează oportunități și orizonturi pentru a ridica nivelul de percepere estetică, apreciere la nivelul unui auditoriu de masă.

Bibliografie selectivă

1. FRUMUȘEANU, D. *Arta imprimeurilor pe suport textile*. București: Editura Universității, 2007.
2. PROCOP, N. *Baticul – interferențe de tradiții*, În: *Limba Română*. Chișinău: 2012, nr 3-4(201-202), p.215-218.
3. PROCOP, N. *Condițiile apariției batik-ului în Basarabia*. În: *Limba Română*, Chișinău: 2009, nr. 11-12 (173-174), p. 183-186.
4. PROCOP, N. *Originile și tehnologia batik-ului*. În: *Arta*. 2009, Chișinău: AȘM, Institutul Patrimoniului Cultural Centrul Studiul Artelor, p. 93-97.
5. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Linia – element de limbaj plastic: Suport de curs la disciplina "Bazele compoziției"*. Chișinău: Primex-Com, 2016.
6. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Stilizare: Suport de curs la disciplina "Bazele compoziției"*. Chișinău: Primex-Com, 2016.
7. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Stilizarea naturii statice: Suport de curs la disciplina "Bazele compoziției"*. Chișinău: Primex-Com, 2016.
8. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Tiparul înalt: Suport de curs la disciplina "Lucrul în material"*. Chișinău: Primex-Com, 2016.
9. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Natura statică în tehnica acuarelei: Suport metodic la disciplina "Pictura"*. Chișinău: Primex-Com, 2016.
10. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Peisajul in plein-air: Suport metodic la disciplina "Practica de inițiere"*. Chișinău: Primex-Com, 2016.
11. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Elemente ale limbajului plastic: linia , punctul, pata: Suport metodic la disciplina "Bazele compoziției"*. Chișinău: Primex-Com, 2016.
12. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Organizarea câmpului compozițional: Suport metodic la disciplina "Bazele compoziției"*. Chișinău: Primex-Com, 2016.

13. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Simetria și asimetria* Suport metodic la disciplina “Bazele compoziției”. Chișinău: Primex-Com, 2017.
14. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Arta gravurii în epoca modernă din Basarabia anilor 1900-1940*: Suport metodic la disciplina “Cultura tradițiilor în Moldova”. Chișinău: Primex-Com, 2017.
15. SAVIȚKAIA-BARAGHIN, I. *Arta gravurii din perioada postbelică. Anii 1945-2000*: Suport metodic la disciplina “Cultura tradițiilor în Moldova”. Chișinău: Primex-Com, 2017.
16. ГИЛЬМАН, Р. *Художественная роспись тканей*. Москва: ВЛАДОС, 2003.
17. ДАВЫДОВ, С. *Батик*. Москва: АКТ-ПРЕСС-КНИГА, 2005.
18. ДВОРКИНА, И. *Батик (горячий, холодный, узелковый)*. Москва: Радуга, 2000.
19. ИЕРУСАЛИМСКАЯ, А. *Кавказ на шелковом пути*. Санкт-Петербург: Издательство Государственного Эрмитажа, 1992.
20. НИКИТИН, М. *Художественное оформление тканей*. Москва: Легкая индустрия, 1971.
21. ПОНДОПУЛО, Г. *Древний Китай, формирование культурной традиции*. Москва: ВГИК, 2006.
22. ПЕРЕЛЁШИНА, И. *Батик. От основ к импровизации*. Санкт-Петербург: Паритет, 2007
23. РОБИНСОН, Р. *Искусство батика. (Техники и образцы)*. Москва: Ниола-Пресс, 2007.
24. СТОКУ, С. *Батик*. Москва: Ниола 21-й век, 2006.
25. СИНЕГЛАЗОВА, М. *Батик*. Москва: Дом МСП, 2004.
26. СИНЕГЛАЗОВА, М. *Распишем ткань сами*. Москва: Профиздат, 2001.
27. ТЕМЕРИН, С., ТРИФОНОВА, Н., ПОМОНСКИЙ, Б. *Роспись тканей*. Москва: Всесоюзное кооперативное, 1952.

28. ТЕРЕШИНА, Г. *Батик своими руками*. Москва: Аст-пресс книга, 2007.
29. УСПЕНСКАЯ, Е. *Энциклопедия художника, Искусство батика*. Москва: Внешсигма, 1997.
30. ЭМ, А. *Батик*. Москва: АРТ-РОДНИК, 2005.
31. ЭРЛ, К. *Роспись по шелку*. Москва: Арт-родник, 2005.